

UCHWAŁA Nr XLV.293.2023
RADY GMINY STARE JUCHY
z dnia 30 marca 2023 r.

w sprawie odmowy stwierdzenia wygaśnięcia mandatu radnej Rady Gminy Stare Juchy.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 oraz art. 24f ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz.U.2023.40), oraz art. 383 § 1 pkt. 5 i § 2 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy (t.j. Dz.U.2022.1277 z późn. zm.) uchwała się, co następuje:

§ 1

Odmawia się stwierdzenia wygaśnięcia mandatu radnej Rady Gminy Stare Juchy Pani Wandy Hanusko w związku z brakiem podstaw do stwierdzenia złamania przez radną zakazu łączenia mandatu radnego z wykonywaniem określonych w odrębnych przepisach funkcji lub działalności, to jest prowadzeniem działalności gospodarczej z wykorzystaniem mienia komunalnego gminy, o którym mowa w art. 24f ustęp 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.

§ 2

Uzasadnienie powyższej decyzji stanowi załącznik do uchwały.

§ 3

Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Rady Gminy Stare Juchy.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

-/ / Andrzej Robert Kozłowski

Uzasadnienie

W dniu 21 września 2022 roku w formie elektronicznej opatrzonej podpisem elektronicznym wpłynął wniosek o podjęcie uchwały w sprawie stwierdzenia wygaśnięcia mandatu Radnej Wandy Hanusko. W uzasadnieniu wniosku wskazał naruszenie art. 24 f ust.1 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym, zgodnie z którym radny nie może prowadzić działalności gospodarczej na własny rachunek lub wspólnie z innymi osobami z wykorzystaniem mienia komunalnego gminy, w której radny uzyskał mandat, a także zarządzać taką działalnością lub być przedstawicielem czy pełnomocnikiem w prowadzeniu takiej działalności.

Z kolei zgodnie z przepisem art. 43 ustawy o samorządzie gminnym mieniem komunalnym jest własność i inne prawa majątkowe należące do poszczególnych gmin i ich związków oraz mienie innych gminnych osób prawnych, w tym przedsiębiorstw.

Jak stanowi natomiast przepis art. 383 §1 pkt 5 Kodeksu wyborczego, w przypadku naruszenia ustawowego zakazu łączenia mandatu radnego z wykonywaniem określonych w odrębnych przepisach funkcji lub działalności, następuje wygaśnięcie mandatu radnego.

W dniu 31 października 2022r. zgodnie z uchwałą Rady Gminy Nr XXXVIII.246.2022 z dnia 24 października 2022r. zlecono Komisji Rewizyjnej kontrolę celem której było przeprowadzenie postępowania wyjaśniającego w sprawie zarzutu prowadzenia działalności gospodarczej z wykorzystaniem mienia komunalnego Gminy Stare Juchy przez radną Rady Gminy Stare Juchy, Panią Wandę Hanusko.

W dniu 31 stycznia 2023r. odbyło się posiedzenie Komisji Rewizyjnej, na którym Członkowie Komisji zapoznali się z:

- wnioskiem którego przedmiotem był zarzut naruszenie art. 24 f ust.1 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym gdzie radny nie mogą prowadzić działalności gospodarczej na własny rachunek lub wspólnie z innymi osobami z wykorzystaniem mienia komunalnego gminy, w której radny uzyskał mandat, a także zarządzać taką działalnością lub być przedstawicielem czy pełnomocnikiem w prowadzeniu takiej działalności,
- dokumentacją zgromadzoną w tej sprawie a mianowicie: wypisem z rejestru CEiIDG, fakturami stanowiącymi dowody dokonywania zakupu w Sklepie Spożywczo-Przemysłowym „SCORPIO” w Starych Juchach.

Po dyskusji oraz analizie dokumentacji Komisja Rewizyjna nie stwierdziła naruszenia przez Radną Wandę Hanusko zakazu określonego przepisami art.24f ust.1 i ust.2 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym ponieważ:

- sytuacja Radnej nie podpada pod zapis art. 24f, gdyż niewątpliwie **sklep nie jest prowadzony z wykorzystaniem mienia gminy**, nie należy tego zapisu rozumieć w ten sposób, iż poprzez zakupy wykorzystuje się mienie gminy. Wszelkie ograniczenia i zakazy należy **interpretować ściśle nie dopuszczalne jest stosowanie wykładni rozszerzającej**. Według Komisji Rewizyjnej wynika z powyższego, że przepisy wprost nie zakazują, aby gmina czy też inna jednostka organizacyjna gminy nie dokonywała zakupu u radnego, gdyż nie jest to bezpośrednio wykorzystanie mienia gminnego, a radny nie prowadzi też działalności z wykorzystaniem mienia gminnego,
- art. 43 ww. ustawy „Mieniem komunalnym jest własność i inne prawa majątkowe należące do poszczególnych gmin i ich związków oraz mienie innych gmin osób prawnych, w tym przedsiębiorstw”, toteż aby móc stwierdzić, że Radna Pani Wanda Hanusko prowadząc lub zarządzając działalnością gospodarczą naruszyła zakaz sformułowany w art. 24 F w/w ustawy, należałoby wykazać, że radny wykorzystuje mienie komunalne Gminy Stare Juchy dla celów prowadzenia przez siebie działalności gospodarczej co oznacza, że mienie musiałoby zostać radnemu udostępnione do wykorzystania, czyli radna musiałaby otrzymać mienie komunalne do władania bezpośredniego.

W ramach aktualnej linii orzeczniczej Sądy wykształciły jeszcze jedną przesłankę zastosowania zakazu z art. 24f ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym. W jednym z cytowanych w judykaturze orzeczeń – w wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z 5 listopada 2014 r. (sygn. akt II OSK 2397/14) sąd zwrócił uwagę na konstytucyjną zasadę proporcjonalności w ograniczaniu praw i wolności obywatelskich. Otóż, sądy stwierdzają że uchylenie mandatu radnego jest poważną ingerencją w jego bierne prawo wyborcze oraz w czynne prawo wyborcze wyborców i zdarzenie takie powinno mieć miejsce jedynie wyjątkowo. Z tego powodu w sytuacji, gdy nie jest pewnym naruszenie art. 24f ustawy o samorządzie gminnym nie powinno się wyciągać konsekwencji wobec radnego. Dlatego też w sytuacji, gdy trudnym w ocenie będzie czy dana działalność klasyfikuje się jako

gospodarcza nie powinno uchylać się mandatu radnego. Takie stwierdzenie jest konsekwencją, postulowanej przez sądy, prokonstytucyjnej wykładni art. 24f, z której wynika również to że ocena wystąpienia okoliczności sankcjonowanych przedmiotowym zakazem wymaga uwzględnienia celu jego ustanowienia (jego ratio legis) którym jest ograniczanie korupcji i wykorzystywania stanowisk publicznych dla własnych prywatnych celów.

Natomiast zgodnie z wyrokiem Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie 10 lutego 2005 r., sygn. akt OSK 1083/04, „przy wykładni przepisu prawa należy mieć na uwadze, że instytucje represyjne, sankcje, mogą być stosowane tylko w granicach dopuszczalnych prawem, przy wyłączeniu wykładni rozszerzającej”. Podobny pogląd wyraził także w wyroku NSA z dnia 25 października 2012 r. – OSK 2357/12 zgodnie z którym: „Przepisy art. 24f u.s.g. należy również widzieć w aspekcie ograniczenia praw i wolności chronionych konstytucyjnie – nie można ich stosować w drodze wykładni rozszerzającej, w każdym nie do końca wyjaśnionym przypadku, aby nie doprowadzić do sytuacji, kiedy radnymi będą mogli być jedynie emeryci, renciści i bezrobotni co stanowiłoby wypaczenie ratio legis tych przepisów”. Również podobna teza zapadła w wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 1 października 2013 r., sygn. akt IIOSK 2255/13. Odmienne podejście do omawianych powyżej kwestii, stanowiłoby wypaczenie ratio legis tych przepisów.

Analiza powyższego przez Komisję Rewizyjną doprowadziła do podjęcia decyzji o braku podstaw do podjęcia uchwały o stwierdzeniu wygaśnięcia mandatu radnej Rady Gminy Stare Juchy.

A contrario Komisja Rewizyjna zarekomendowała Radzie Gminy Stare Juchy, podjęcie uchwały w sprawie odmowy stwierdzenia wygaśnięcia mandatu przez ww Radną w drodze głosowania - 5 głosami.

Przewodniczący Rady Gminy

/-/ Andrzej Robert Kozłowski